

# AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—

Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel meer fl. 0,07

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.

Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.

Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.

Un number só fl. 0,20.

Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07.

## “EEN REGEN

VAN

## Roomsche geestelijken.”

Het woord is niet van ons, maar van dominé Bronsveld, die in de October-aflevering van het door hem zoo verkeerd betitelde tijdschrift: *Stemmen voor Waarheid en Vrede*, deze stoute beeldspraak gebruikt naar aanleiding van de ingediende Indische begroting voor 1897, waarin een subsidie-verhooging wordt voorgesteld ten behoeve van acht Katholieke geestelijken “van den derden rang”, in den loop van 1897 aan te stellen, terwijl als motief dezer verhooging wordt opgegeven de aanzienlijke vermeerdering van het getal Katholieken in de zoogenaamde “buitenbezittingen”, d. w. z. op de eilanden van den Indischen Archipel, met uitzondering van Java en Madura.

Wij zouden bijna zeggen, dat het artikel in de *Stemmen voor Waarheid en Vrede* werd ingegeven door kleinegeestigen nijd en boosaardige gramschap, indien wij deze gevoelens bij den schrijver veronderstellen mochten; wij zullen die gevoelens dus nu maar noemen: christelijke broedermin en herderlijke bezorgdheid over het lot van arme heidenen, wier eeuwig en tijdelijk heil door acht nieuwe Roomsche missionarissen bedreigd wordt. Doch men bedenke hierbij wel: er wordt voorgesteld een vermeerdering van het getal der Katholieke missionarissen in Oost-Indië met acht, zegge acht, — volgens de *Stemmen* een regen van Roomsche geestelijken, — en dat voor een grondgebied van dertig duizend vierkante geographische mijlen, met een bevolking van ongeveer dertig miljoen zielen....

Zouden de druppelen van de bui,

### FEUILLETON.

## Un Enemigoe di “Sport.”

Despues di a busca, corda i duda mucho mi a resolve — asina un Francés a conta mi — di pasa mi vacante na Geroy sur-Seine, un bonito pueblo den departemento Seine-et-Oise.

Mi a bai busca un posada i hende a munstra mi cas di Señor Longepierre, aja sigur lo mi haya un cuarto. E cas tabata trahá na cuminzamentoe di e pueblo i su bista p'afor a sigura mi koe p'aden tin un manoe koe ta tené cas limpi i na orden. Bentani di e cuarto, koe mi a haya, a permiti mi di tira un bista ariba un rio i un isla chikitoe tantoe jen di paloe i jerba koe a parce, koe a paloe a sali for di awa.

Promer koe nos a será contract, Señor Longepierre a puntra mi coe indiferencia si mi tabata coeri velocipède, i ora mi a ninga, el a hala su barba diciendo: “Hm!... Zoo!... Hm! Señor, caminanan aki ta magnífico... Enfin, cada hende tin su gustoe.... Mi ta corda mescos koe bo, señor, mi no por wanta e cosnan mes. Anto el a baha den su kelder, pa nos sera nos contract bao di un glas di Vermouth.

E promer luna mi a pasa masjar contentoe. Mi no tabatin di keha nada.

die op die streken zal nedervallen, niet gemakkelijk te tellen zijn?

Eu nu, wat mag wel de beweegreden zijn van het onwaardig geschrijf in de *Stemmen voor Waarheid en Vrede*?

“Van wél ingelichte zijde,” zegt de schrijver, “is ons verzekerd, dat inderdaad de menschen door geld worden overgehaald om het Roomsche geloof te omhelzen. Een officieel onderzoek daarnaar van regeeringswege is uit den aard der zaak zeer moeilijk.

Toch zou een ernstig onderzoek in loco, een hooren b. v. van de zendingen, van de inlandsche voorgangers, die werkzaam zijn op de plaatsen, waar als een wonderboom de roomsche Kerk opwast, een en ander aan het licht kunnen brengen, dat aan de Regeering aanleiding gaf om verleende vergunningen tot vestiging aan roomsche missionarissen of geestelijken in te trekken.”

Daarom moet volgens dominé Bronsveld bij de behandeling van de Indische begroting tot den minister van Koloniën de vraag worden gericht, van waar het komt, dat op eenmaal het aantal R. K. geestelijken in Indië zoo aanzienlijk is vermeerderd. De minister zal dan natuurlijk antwoorden: omdat het aantal Roomsche-Katholieken zóó is toegenomen, dat het Regeerings-Reglement hun aanspraak geeft op meer geestelijken; doch dan ook moet men de interpellatie vervolgen en vragen: Door welke middelen wordt het aantal Roomsche-Katholieken b. v. op Java zoo snel uitgebreid? Geschiedt dit soms door omkooprij, door het betalen van enkele guldens per ziel? Zoo ja, moet de Regeering ook dan nog gewillig geven, wat de R. K. Kerk vraagt?....

Men moet dan in de Tweede Kamer den minister voorstellen, met het doen nedervallen van dien regen van Roomsche geestelijken te wach-

ten, totdat de vraag is beantwoord: Is de vermenigvuldiging van roomsche zielen ook een vrucht van ongeoorloofde praktijken?

Voorwaar, eene hatelijke, op niets steunende verdachtmaking. De Katholieke Kerk zou voor enkele guldens per stuk zielen koopen in Nederlandsch-Indië, en om dat bedrijf op grooter schaal te kunnen voortzetten, zou Zij subsidiën vragen van de Regeering, ten einde “een regen van geestelijken” op onze koloniën te doen nedervallen.

Schreven wij alleen voor Katholieke lezers, wij zouden zwijgen in de overtuiging, dat men geschrijf zooals het bovenaangehaalde inderdaad te veel eer aandoet door er op ernstige wijze notitie van te nemen.

De Katholiek toch kent zijne Kerk, kent zijne geestelijkheid. Hij weet, dat zijne priesters het heiligste, wat de Kerk aan hunne handen heeft toevertrouwd, hare Sacramenten, aan niemand opdringt en niemand voor enkele guldens omkoopt om een ellendig komediespel te spelen of om een reeks verfoeilijke heiligschennissen te bedrijven. Hij weet, dat de Nederlandsche priester, met heldhaftige liefde beziel, niet voor tijdelijk gewin, laat staan voor een zoo laag doel als omkooprij door geld, zijn vaderland verlaat en dikwijls in de tropische gewesten zijn leven en gezondheid ten offer brengt. Voor hem, voor den Katholiek, dus behoeft geen woord verspild te worden over veronderstellingen, die het kenmerk van leugenachtigheid en onmogelijkheid in zich dragen.

Doch daar hetgeen wij schrijven, ook bestemd is voor kringen, waar dominé Bronsveld misschien als gezag geldt, en er wellicht gevonden zullen worden, door wie zijne beschuldigingen te goeder trouw worden aangenomen, kunnen een paar opmerkingen van onzen kant niet anders dan eenig nut stichten. Ook

zou bij het ter sprake brengen van bezoldiging van een grooter getal Katholieke geestelijken, — wat toch bij het voortdurend toenemen der Katholieke bevolking hier op Curaçao evenals in Oost-Indië alleszins rechtvaardig wezen zou — of bij eventuele aankomst van nieuwe missionarissen gemompeld kunnen worden van een regen van Roomsche geestelijken, die zich schuldig maken aan omkooprij, aan het betalen van enkele guldens per ziel; men leze dan, hetgeen wij thans voor de rechtbank van onbevooroordeelde andersdenkenden hebben in te brengen tegen beschuldigingen zooals die der *Stemmen*.

Tot hen dan, die niet door haat veroord worden en van wie wij dus veronderstellen mogen, dat zij, niet-tegenstaande het verschil van denkwijze in zake des geloofs, kalm en naar waarheid zullen oordeelen volgens hetgeen zij kunnen waarnemen, zeggen wij, met volle gerustheid, dat het oordeel ten onzen gunste zijn zal: Onderzoekt zelve.

Wij mogen veronderstellen, dat hier in onze kleine maatschappij de meeste andersdenkenden met den Katholieken priester in aanraking zijn geweest. Welnu, hebben zij toen bevonden, dat de Roomsche missionarissen huichelaars waren, mannen zonder overtuiging, die zelve niet aannamen en vastelijk geloofden, die zelve niet in praktijk brachten, wat zij anderen voorhielden? Hebben zij ooit gezien, dat hier op Curaçao of op een der eilanden de Katholieke geestelijken hebben getracht door sluwheid, door bedrog of door omkooprij proselieten te maken? Heeft men na eenige nadere kennismaking hen nog in staat geacht, om aan iemand — wie dan ook — geld aan te bieden, opdat zulk een persoon door hen gedoopt zou kunnen worden, of uit hunne handen de Sacramenten der Katho-

Longepierre tabata sirbi mi bon, sin boroto i coe respect. Henter cas tabata sosega. Di bez en cuando mi a tende un wagen keda para dilanti di su cas, algun hende a keda un dos tres ora pa nan mes i nan bestia por a sosega i come, pero, ora nan a bai, toer cos tabata trobe manera promer....

Amigoenan Longepierre no tabatin denter di habitantenan di pueblo, nan a bisita su cas solamente pa pasa i sosega un momentoe. Un hende sol el a trata como su amigoe, un cierto Jules, un primo di djele, koe tabata bendedor di binja.

Toer dia Sabra su wagen banda di cuater ora a keda para dilanti di e posada. Jules a baha, a cohe un sacoe grandi, koe el a tira ariba su schouder i a drencia cas di Longepierre, koe a mirele drencia coe un sonrisa ariba su cara. E dos homber a keda papia anto basta tempoe coe otro i a bebe un glas. Si pa casualidad mi a bini na tal ora abao, mi tambe mester a bebe un glas di cerbes, te ora a bira tempoe pa Jules a bai.

“E cos ai? O, esai ta un machina di limpia bottel i botichi,” Longepierre a bisa mi un dia, ora mi a puntrele, kiko tabatin den sacoe. I mas koe mi a corda na e ora, koe el tabata ricibi mas tantoe machina koe numero di su glas of bottel por tabata, mi a loebida ariba i a largele, koe su machina, su glas i su bot-

telnan.

Pero, un cierto anoché, koe calor tabata asina fuerte koe mi no por a pega sonjo — tabata, mi ta corda mi bon ainda — un dia Sabra anoché — mi a tende den cas un poco boroto. Mi a lamanta i mi a habri porta. Mi a mira koe cuarto di Señor Longepierre a habri poco poco. Un bez mi ta sera es un di mi i un burakoe chikitoe por a sirbi pa mi weita, kiko lo socode. I kiko mi a mira? Señor Longepierre a sali for di su cuarto, na un manoe un bela i den otro un sacoe, koe el kier a pone ariba su schouder. Sigur el a larga e sacoe cai, i pesai mi a spierta. Sin sera porta di su cuarto el a baha poco poco, mi a tende un porta habri i un poco despues un hende camna na camina.

Na unda el tabai? Kiko el tin den sacoe?

Mi no por a comprendé. Pero com coe ta, el a haci un cos na scondir, den scuridat di anoché, prueba koe no por ta bon cos. Asina mi a corda, i mi a resolvé di no bisele nada, pero di mira i ristra i samina tantoe koe mi tabata por.

Henter seman mi a keda lamanta laat; mi a spierta na anoché i a scucha, pero sin ripara nada. Dia Sabra anoché mi a bolbe tende mes boroto, koe un siman pasa i mi a mira Longepierre trobe coe un sacoe ariba su schouder. Banda di seis ora, el a bolbe cas, pero awor coe un sacoe bachi.

Tres siman a pasa asina. Den siman toer anochi a pasa sin ningun boroto, pero pa cada dia Sabra anoché Longepierre a sali for di su cas. Alafin mi pacenci a caba, mi mester a sabi, kiko el a haci, com koe ta. Na e momentoe koe Longepierre a habri porta di su cuarto, mi a habri mi porta tambe; el a hala atras i a mira mi den mi cara sin papia nada, pero porfin é dici:

“O, ta bo, Señor Vernaut?”

“Si, ta mi mes. Bo ta bai haci un paseo, Señor Longepierre?”

“Manera Señor ta mira .... si ... ta haci tantoe calor....”

“Zoo! I bo ta bai laba bo glas i bottelnan, no!” mi a puntra hariendo, weitando e sacoe ariba su schouder.

El a ketoe i mi a sigi:

“O, com bo kier haci un paseo, coe un sacoe pisar asina ariba bo lomba?”

Awor el a cohe mi na mi braz i dici:

“Tende Señor Vernaut; bo ta corda koe mi ta ladron of koe mi ta haci cualquier cos koe no ta combiné; no corda asina, mi ta un homber honrado. Mira, lo mi duna bo prueba. Señor kier bai coe mi? Mi kier pusta pa un bottel di binja, koe lo bo no tin duele, koe bo a bai coe mi.”

Mi a cohe mi sombre i a sigiele.

Un mitar ora nos a camna den scuridat, sin papia nada, na camina di Paris. Di bez en cuando Longepierre a pone e sacoe ariba otro schouder, grunjando:

lieke Kerk zou kunnen ontvangen? En wanneer men den arbeid der Roomsche missionarissen een weinig van nabij heeft gadegeslagen, zal men dan nog getuigen, dat zij den godsdienst gebruiken om zich of hun Kerk te verrijken, dat zij waarlijk schuldig zijn aan hetgeen hun ten laste wordt gelegd, of zal men niet eerlijk moeten bekennen, dat alles, wat hun wordt aangewreven, laster is, die door sommigen met de onedelste bedoelingen en met de grootste kwaadwilligheid wordt uitgestrooid?

Men stelle deze vragen aan elk rechtschapen man, die het leven, het werken van den Katholiek priester in de Nederlandsche bezittingen heeft gezien, en wij weten vooraf, hoe gunstig voor den Roomschen missionaris het antwoord luiden zal.

Toen vóór eenigen tijd een Protestantisch geleerde, Dr. Ten Kate, nu wijlen pastoor Le Cocq d'Armandville leerde kennen in de heidnatige beoefening van zijn missie-werk, noemde hij dien priester "een ridder zonder vrees of blaam." Zonder ons aan het uitbazuinen van eigen lof schuldig te maken, omdat dit woord vooral slaat op den geest, waarmede de Katholieke Kerk hare priesters bezielt, kunnen wij met het volste recht hetzelfde zeggen van het geheele korps van missionarissen, dat de eer der Katholieke Kerk in de beide Indiën hoog houdt. Geen vaandel zoo onbesmet, zoo zonder blaam als het hunne: werd er ooit — en dit geldt vooral door het verschil van plaatselijke omstandigheden voor de priesters in Oost-Indië — onbezweken heldenmoed en hechte krijgsmansdeugd getoond, dan was het door de Katholieke missionarissen, nu eens de gevaren van het dappere Indische leger deelende in Atjeh en op Lombok, dan weder in de hospitalen hunne krachten en gezondheid, zoo noodig hun leven, ten offer brengende aan de lijdenssponde van zieken en gewonden: of wel, de bevolking der Curaçaosche buitenparochiën weet het bij ondervinding, onder een brandenden hemel, in tropische regenvuilen, terwijl zij als Europeanen het gevaar voor doodelijke ziekten trotseeren, vermoedende reizen afleggende om de verspreide ledematen hunner gemeenten te bezoeken, om een kind te doopen of om een stervende de heilige troostmiddelen der Katholieke Kerk te brengen.

Als er over de Katholieke missionarissen spraak is, geraken zelfs niet-Katholiken meermalen in geestdrift. Zoo werd onlangs door den schrijver der artikelen "Van dag tot dag" in het *Handelsblad* het voorstel gedaan: de gemeenten Rotterdam en Delft moesten hun edelen zonen, pastoor Verbraak en pastoor Le Cocq d'Armandville, hulde brengen door aan nieuwgebouwde straten hun namen te geven. Welnu, zulke mannen

zouden voor eenige guldens "per ziel" huichelaars en schijnheiligen trachten te maken!

Dan, de arbeid der Katholieke priesters is een zaak, waarbij de belangen der Kerk, doch waarbij eveneens de belangen van den Nederlandschen Staat betrokken zijn.

Het bewijs, dat het Katholicisme, waar het niet wordt tegengewerkt, de beschaving en welvaart onder de volkeren doet toenemen en dezen meer en meer aan hunne gebieders verbindt, behoeft niet meer geleverd. Het feit, meenen wij, wordt in onze dagen niet meer door een onpartijdig man tegengesproken.

Veilig mogen wij dus na de overweging van al het voorgaande besluiten, dat lasterlijke praatjes zooals die van domine Bronsveld en anderen, praatjes, uitgestrooid alleen uit haat tegen de Katholieke Kerk, die echter onbereikbaar hoog boven de machteloze woede harer vijanden verheven is, dat zulke praatjes en aantijgingen geen invloed zullen hebben op het oordeel van rechtschapen mannen: integendeel, wij mogen verwachten, dat na het onderzoek, waarvan misschien diezelfde praatjes de oorzaak zullen zijn, de Katholieke Kerk en de Katholieke priester bij velen hooger in achting en aanzien stijgen zal.

## OPMERKELIJKE bekentenissen.

Naar aanleiding van een becijfering in het *Handelsblad* vinden wij vandaag, zoo schrijft de *Tijd* in zijn nummer van 16 Oct, in de *N. Amst. Ct.* het openbaar onderwijs te Amsterdam besproken op een wijze, die wel geschikt is om tot nadenken te stemmen. Vooral wanneer men zich daarbij in herinnering brengt, dat de uitgaven, voor dat onderwijs uit de beurs der belasting betalende burgerij gevorderd, voor het jaar 1897 niet minder bedragen den f 3,084,000, waarvan ruim twee miljoen zuiver voor rekening der gemeente komen.

De vraag wordt namelijk behandeld of de kwaliteit van het openbaar onderwijs in verhouding staat tot de ontzaglijke lasten, die ervoor worden opgelegd aan de gemeentefinanciën. Blijkbaar wenscht de *N. Amst.* een bevestigend antwoord op die vraag niet voor haar rekening te nemen. Zelfs niet waar het de inrichtingen betreft van hooger en middelbaar onderwijs, maar zeker allerminst waar men de *lagere* scholen in het oog vat en de resultaten vergelijkt met de verwachtingen, die, gelijk wij weten, door menigen werden gekoesterd.

Inzonderheid omtrent de *lagere* school achten wij het getuigenis van de *N. Amst.* te merkwaardig, om het niet in *extenso* mede te deelen.

De bevolking van Amsterdam neemt toe, en die der openbare scholen neemt af, terwijl die der bijzondere scholen voortdurend toeneemt en vele antikerkerlijke ouders hun kinderen naar kerkelijke scholen zenden.

Bij de behandeling der Begroting in de afdelingen zijn allerlei klachten gerezen over de ellendige verstandhouding tusschen de hoofden van scholen en hun personeel; er is geklaagd over afwezigheid der onderwijzers wegens ziekte, en men wenscht, dat voortaan een „dokters-briefje” zal overgelegd worden, enz. Wij willen er niet meer van zeggen, omdat wat wij vernamen van die klachten, lijdt aan verschrikkelijke eenzijdigheid; het wil er bij ons niet in, dat de onderwijzers de eenige schuldigen zijn, en zonder uit de school te klappen, zouden we misschien van veler meening, dat de schuld van die ellendige verhouding, die het openbaar onderwijs in Amsterdam als een kanker doorgreep, minstens evenveel aan de hoofden te wijten is als aan hun personeel en reeds van jaren herdateert, geen bewijzen kunnen leveren; maar te verklaren, dat Amsterdam uitmunt door onderwijs van goede kwaliteit, willen wij evenmin.

„Er is,” zei ons de heer Den Hertog „vermeerdering op de scholen 1e en 2e klasse, maar de 3e en 4e klasse scholen nemen af, zoowel op de meisjes als op de jongensscholen.”

Dus de ouders, die gerekend kunnen

worden het meeste belang te stellen in en het best een oordeel te kunnen vellen over het onderwijs (de betalenden), verlaten de openbare scholen en vragen plaats op de bijzondere. Is dat een bewijs voor de meening, dat de kwaliteit van het onderwijs, door de gemeente betaald, een aantrekkelijkheid is van Amsterdam?

Men zal ons toegeven: vleidend is de hier ontworpen schets in geenen deele. Vooral niet waar men weet dat aan sympathie voor het bijzonder onderwijs daarbij niet valt te denken. Integendeel, er spreekt heelwat anders, dunkt ons, reeds uit den aanhef van het citaat, waar gewag gemaakt wordt van de „vele antikerkerlijke ouders”, die „hun kinderen naar kerkelijke scholen” zenden. Daaruit zal dan ongetwijfeld verklaard moeten worden, dat het bijzonder onderwijs te Amsterdam bloeit, dat „de bevolking der bijzondere scholen voortdurend toeneemt”?

Wat hiervan zij. — wij hebben het nu „zwart op wit”, uit de pen van een voorstander der openbare school: het openbaar onderwijs te Amsterdam lijdt aan EEN KANKER DIE HET DOORVREET, en mede ten gevolge hiervan, DE OUDERS, DIE GEREKEND KUNNEN WORDEN HET MEESTE BELANG TE STELLEN EN HET BEST EEN OORDEEL TE KUNNEN VELLEEN OVER HET ONDERWIJS, VERLATEN DE OPENBARE SCHOLEN EN VRAGEN PLAATS OP DE BIJZONDERE.

Dit is al heelwat anders dan het liedje, dat ons van zekere zijde jarenlang is voorgezongen, en dat ons de openbare school placht aan te prijzen als de school bij uitnemendheid, als de eenig op den duur mogelijke, als de eenig wenschelijke. Heelwat anders ook dan het verwijt, nog niet zoo heel lang geleden tot de „kerkelijke partijen” gericht, als zouden zij er niet tegen opzien om, desnoods door middelen die geen daglicht kunnen velen, de openbare school ten bate van hun bijzondere inrichtingen „leeg te pompen”. Men ziet nu, dat volgens een onverdacht getuige aan zulken arbeid van onze zijde geen behoefte bestaat: de heeren-zelfen, die aan het openbaar onderwijs werkzaam zijn, zorgen ervoor, dat hun scholen *leeg*, de bijzondere scholen *vol* worden. De middelen daarvoor aangewend kwamen zelfs ter sprake „bij de begroting behandeling in de afdelingen.” We mogen veilig veronderstellen: niet enkel, zelfs niet hoofdzakelijk van de zijde der gemeenteraadsliden, die in beginsel het openbaar onderwijs een minder goed hart toedragen, neen, er is van alle zijden blijkbaar geklaagd. Geklaagd over „de ellendige verstandhouding tusschen de hoofden van scholen en hun personeel”, — over „afwezigheid der onderwijzers wegens ziekte”, die blijkbaar enkel „voorgevend” geacht werd, — over andere dingen, omtrent welke men niet „uit de school (wil) klappen”, maar die aan de appreciatie van den goedgunstigen lezer worden overgelaten. En de som van die klachten levert de uitkomst, dat de verklaring: „Amsterdam munt uit door openbaar onderwijs van goede kwaliteit” niet op dezelfde gronden te verdedigen valt.

Tóch — meenen wij hier in 't midden te mogen brengen — zijn aan dat openbaar onderwijs noch kosten noch moeiten gespaard. Behalve de tonnen gouds, die er voor worden uitgetrokken op de jaarlijksche gemeentebegroting, zal men zich hebben te herinneren de minder opgemerkte, maar toch zeer zeker ook feitelijk indrukwekkende sommen, die in den vorm van rentelast voor vroeger gesloten leeningen ten behoeve van schoolbouw als anderszins uit de beursen der burgerij moeten worden gevonden. Aan de recrutering van onderwijzerspersoneel werd van staats- en gemeentewege op onbekrompen wijze gewerkt. Het „halen van een nkte” behoeft den candidaatonderwijzer geen noemenswaardig offer te kosten. Een heirleger van ambtenaren, door breede commissiën van toezicht aangevuld, zagen zich belast met de zorg om voor de juiste en volledige toepassing der wettelij-

ke voorschriften ten heil van het onderwijs te waken. Bovendien, met wat toewijding werd door tal van personen, die door hun ambt niet officieel daartoe waren aangewezen, geijverd voor het openbaar onderwijs! In vergaderingen als van 't *Nut* en van *Burgerplicht*, in vak en andere bladen werd nu jarenlang voor dat onderwijs „gestreden” en „geleden”. Helaas, met welk poover resultaat! Niet langer zij, die tot dusver gerekend werden tot de *domme menigte*, maar ook degenen, die *het best een oordeel kunnen vellen*, geven van het openbaar onderwijs den brui en vragen voor hun kinderen plaats op de bijzondere scholen! —

## NIEUWSBERICHTEN.

### CURACAO.

Bij Gouvernements - beschikking dd. 16 dezer maand N°. 601 is de korpmaal bij het garnizoen alhier Wilhelm Rademaker als maréchaussée der 2e. klasse bij de brigade alhier gedetacheerd.

Bij Gouvernements - beschikking dd. 18 dezer maand N°. 606 zijn ter vervanging van de navolgende leden der commissie tot het afnemen van examens, bedoeld bij de artikelen 29, 32 en 45 van de onderwijsverordening, n. m. den Heer Adr. Hermus, die verhinderd wordt deel te nemen aan hare werkzaamheden, en den Heer M. A. Schotman, sinds met verlof naar Nederland vertrokken, tot leden van gemelde commissie benoemd de Heeren A. T. Merckx en A. H. van Buren Schele.

*Lyst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:*

Eduardo Calá, W. O. Wolcott, Jaji Burgos, Luis F. Rivas, J. Millet Maristany, Ramon Peraja, Francisca Britt, Clement G. Jimmer, John Crafton, Magdalena Specht, Petronilia Belmonte, Maximiliano Wolff, Ernest Brambord, Julia Lamorto, Anoyosifino Pousi, Pitrouillo Dimey. Niet voor verzending vatbaar Samuel De Sola — Barranquilla.

Verleden Zondag zijn in het Waai-gat bij de werf van den Heer Felipe Santiago twee kinderen van omstreeks zesjarigen leeftijd al spelende te water geraakt en jammerlijk verdronken. De hulp der in alle haast toegesnelde genéshereen om de levensgeesten der kleinen weder op te wekken mocht niet baten. Den volgenden morgen werden de lijkes onder algemeene deelneming op het R. K. kerkhof ter aarde besteld.

Wederom hebben zich twee nieuwe gevallen van gele koorts voorgedaan, waarvan een met doodelijken afloop. Beide aangetasten behooren tot het korps der maréchaussées. Ons stationschip, de *Alkmaar*, bevindt zich sinds het uitbreken der gevreesde ziekte in de Caracasbaai.

Volgens *De Vrijmoedige* zijn dezer dagen door den gouverneur der kolonie vier ontwerp-verordeningen den Kolonialen Raad aangeboden, n. l. eene „op de heffing en de invordering van eene inkomstenbelasting op het eiland Curaçao”, eene „op de heffing en invordering van eene „verblijfsbelasting”, eene ter verhooging van het procent der patentbelasting, die op den invoer van sommige artikelen geheven wordt, en eene ter intrekking van de belasting voor de weerbaarheid.

### NEDERLAND.

— Naar aanleiding van een staatkundig program der Katholiken schrijft de Graafsche courant: Op hun jongste bijeenkomst besloten de Katholieke leden der Tweede Kamer tot het vaststellen van een staatkundig program over te gaan. Tot dat einde benoemden zij eene commissie, bestaande uit de heeren Bahlmann, Dobbeltmann, Schaepman, Travaglino en Vermeulen. Deze commissie heeft hare taak onmiddellijk aangevangen. Wij hebben zelden met meer vreugde een bericht mede-

“Warda lo bo mira.”

Alafin el a keda para, a pone su sacoe abao, a habriele i a saca hopi cos chikito, koe tabata lombra masjar den luz di luna.

“Bini mira,” e dici.

Mi a jega mas acerca i mi a mira hopi pidanan glas i claboe.

“Bo sabi, pakiko toer esai ta sirbi? Esai ta pa nan koe ta coeri velocipède. Nan a ruina mi, mi ta toema benganza. Tempoe pasa mi tabatin di hiba coe mi wagen hopi hende, ma awor, koe nan a inventa e cosnan ai, nan fa pasa mi posada, I awor toer dia Sabra Jules ta trece mi e glas kibra i mi ta tira nan ariba camina.”

Awor mi a corda, koe toer dia Domingo algun jonkman a bini pidi *Longepierre* di hiba nan coe su wagen na Paris, pasobra nan velocipède a kibra. Awor mi a comprende toer cos.

Dia a coemiza habri i Longepierre dici coe mi:

“Si Señor kier, nos ta keda un poco aki, nunca ainda mi a weita tantoe acerca com mi remedi ta traha.”

Nos a bai droemi tras di algun paloe i algun ora despues nos a tende manera un tiroe. Un velocipède a kibra, un cuartoe di ora despues un otro. Longepierre a kere di moeri di harimentoe.

“Podice mi por hiba un su cas, awe atardi coe mi wagen,” Longepierre, dici, “anto mi a gana alomenos algo”.



gedeeld dan het bovenstaande, en onze lezers zullen met niet minder genoegen het vernemen. Gingen wij de toekomst niet zonder zorgen te moeten, ons hart is aanmerkelijk verlicht, nu wij een eensgezinde katholieke partij zich aan den arbeid zien zetten tot het vaststellen van een program, dat ons tot richtsnoer zal zijn voor de toekomst, dat een lichtbaken zal zijn voor allen, die op de ongewisse wateren van het politieke leven moeten heensturen naar het einddoel. Velen van goeden wil hadden reeds beproefd een program vormen te geven, maar thans berust de taak in goede handen: bij hen die er het meest bevoegd toe zijn, de vertegenwoordigers van het katholieke volk, die op het politieke veld geen onbekenden zijn. De keuze, welke onze kamerleden deden bij het samenstellen der commissie voor deze groote taak, is een gelukkige. Wij bidden Gods zegen af op den arbeid, welken zij ondernemen en hopen dat hij volbracht moge worden tot heil van ons dierbaar Vaderland en zijne heiligste belangen.

### BUITENLAND.

**Rome.** — Mgr. Martinelli, de nieuwe apostolische delegaat in de V. S., heeft onder meerdere instructien den last, te Baltimore een Concilie te beroepen van de bisschoppen der verschillende Staten van Noord-Amerika.

— De Eerw. Pater Pierotti, Dominicaan, heeft van de staatssecretarie bericht ontvangen, dat hij in het aanstaande consistorie tot kardinaal wordt verheven. Ook den professor theoloog Prisco van Napels is eenzelfde schrijven geworden.

— De stichter en rector der Katholieke hogeschool te Washington, Mgr. Keane, is door den Paus tot den rang van aartsbischop verheven en naar Rome ontboden.

— De romeinsche correspondent van de protestantsche *Kreuzzeitung* wijst op de merkwaardige politieke werkzaamheid van onzen grooten Paus, "die zich van het begin zijner regeering af de verzoening van het mensdom heeft ten doel gesteld en achtereenvolgens aan alle Mogendheden vertrouwbare onderpanden des vredes gegeven heeft. Niet alleen wist hij een toenadering tot den vrede met Duitschland, Rusland en Zwitserland voor den H. Stoel te verkrijgen, maar ook in Frankrijk kwam hij tussenbeide om de wettelijk gevestigde Republiek als zoodanig te doen erkennen door de royalisten, en ook voor het eigen italiaansche vaderland deed hij een beroep op den negoes Menelik van Abyssinië voor de arme krigsgevangenen, evenals thans weder op het hart des Sultans voor de verdrukte Armeniërs. Steeds vervuld van één grootsche gedachte, de verovering van alle zielen en de verheffing van Rome als middelpunt en beheerscheres der wereld, is Leo XIII voor immer een der grootst politieke pausen der geschiedenis. Hij heeft slechts één wil, één doel: voor de eenheid en den vrede der Kerk te werken, alle afvallige gezindten tot haar terug te voeren. In Rusland tracht hij het zedelijk gezag van den H. Stoel te erkennen, in Engeland de anglicaansche kerk, tot broederlijke aansluiting te bewegen, in het Oosten de schismatieke kerken voor hereeniging te winnen, opdat hij alle afgedwaalde dochteren weder aan zijn vaderhart kunne drukken." — De correspondent, vreezende door deze al te vereerende schets zijn protestantschen lezers te mishagen, haast zich er bij te voegen, dat zóó het oordeel was van zeker hooggeplaatst kerkvorst, hetwelk hij zonder commentaar wenscht weer te geven. Nu elk commentaar is dan ook verbodig.

**Italië.** — Vorst Nikita van Montenegro, die ter gelegenheid van het huwelijk zijner dochter naar Rome komt, zal volgens de *Germania* een bezoek aan den Paus brengen. Hij heeft daartoe uit Cetinje het verzoek aan het Vaticaan gericht en zal zich van uit het Russische gezantschapsgebouw naar het apostolisch paleis begeven.

— Te Napels is op den 200sten verjaardag der geboorte van den H. Alfonsus Maria de Liguori een gedenksteen geplaatst in zijn geboortehuis in Marianella. De burgemeester, drie bisschoppen, de generaal der Redemptoristen en tal van Katholieke vereenigingen waren bij de plechtigheid tegenwoordig.

— Dr. Benedetto Corti, hoogleeraar in de natuurwetenschap, correspondent van het Kon. Lombardisch Instituut voor Wetenschap en Letteren, heeft de wereld vaarwel gezegd en is in den geestelijken stand getreden. Hij zal waarschijnlijk benoemd worden tot leeraar in het seminarie te Pavia.

**Frankrijk.** — Tijdens zijn verblijf te Parijs heeft de Tsaar zich bij de Parijzenaars bemind weten te maken door kleine trekjes, slechts door enkelen opgemerkt, maar met veel ophef rond verteld. Bij de inkomst werd het paard van een der ordonnansen, die het keizerlijk rijtuig volgden, schichtig. Het kostte den berijder heelwat moeite om in den zadel te blijven en het dier te bedwingen. De Tsaar keek opletend naar hem en toen hij weer vastzat, lachte hij minzaam en wuifde hij hem toe. Aan de eerste rijen ontging deze beweging niet; zij deed een storm van toejuichingen opgaan. Met niet minder groote ingenomenheid werd bij het vertrek naar het Elysée opgemerkt, dat de Tsaar generaal De Boisdeffre, die tegenover hem wilde plaats nemen, hartelijk uitnodigde om aan zijn linkerzijde te komen zitten.

Ter gelegenheid van het onderhoud van de Tsaritsa met mevrouw Carnot verhaalde de eerste, welk een ontroering destijds het bericht van den moord op den President verwekte aan het engelsche Hof, waar zij juist bij haar grootmoeder vertoefde.

De Keizerin sprak verder van de diepe droefheid van geheel Rusland over den dood van het hoofd der Republiek dat een zoo belangrijke rol had gespeeld in de toenadering van Frankrijk en Rusland. Daarom was hare Majesteit erop gesteld geweest, voor alle anderen, mevrouw Carnot te ontvangen en haar de verzekering te geven, van haar oprechte sympathie. Voor de hooge bezoekster vertrok, liet de Keizerin de jonge grootvorstin Olga halen en gaf haar mevrouw Carnot in de handen. Deze kustte het kind hartelijk.

Een vermeldenswaardige bijzonderheid vermeldt nog de *Voss. Ztg.* aangaande de steenlegging voor de brug Alexander III. President Faure zeide tot den Tsaar, dat de dichter De Heredia zich gelukkig zou achten wanneer hij aan hem voorgesteld kon worden. De Tsaar knikte toestemmend en De Heredia kwam verheugd naderbij. Hij kreeg een dankje voor zijn gedicht en een handdruk, maar zeide, in plaats van heen te gaan: "Dit zou het gelukkigste oogenblik mijns levens zijn, wanneer Uwe Majesteit mij wilde veroorloven der keizerin de hand te kussen." Keizer Nicolaas glimlachte en zeide luid: *oui*, waarop De Heredia der Tsaritsa de hand kustte en het gelukkigste oogenblik zijns levens had.

Na het vertrek van het keizerlijk paar drongen alle aanwezigen, die eene uitnodiging hadden gekregen, naar voren. Allen wilden een oogenblik gaan zitten op den troon, waarop de Tsaar had plaats genomen. De mededingers naar de eer werden spoedig handgemeen en het duurde een uur voor aan dit eigenaardig huldetooneel een eind kwam. Om de bloemen, waarmede de tent des keizers was versierd, werd gevochten. De politie moest tusschen beiden komen om te beletten, dat de tapijten en draperieën in stukken werden gescheurd.

Ten slotte nog een "aardigheidje". Op een Zondag-avond kwam tegen negen uur in het *Théâtre de la République* een in groot uniform gekleed russisch onder-officier, een wachtmeester, aan het loket om een plaats te nemen. De directeur was juist in de buurt en bood hem een avant-scène in de zaal aan en weigerde betaling daarvoor aan te nemen. Toen het publiek den soldaat zag

binnentreden, ging er van alle rangen slechts één kreet op: "Leve het russische leger!" maar toen in de entre-acte het orkest het russische volkslied en de *Marsellaise* aanhief, werden de aanwezigen half dol van geestdrift.

De onderofficier stond op, om voor de ovatie te bedanken en de menigte deed het gebouw voortdurend daveren van: "Leve de Tsaar! Leve Rusland!" De russische onderofficier, die uitstekend Fransch sprak, vroeg nu om de artisten te gaan complimenteeren, wat hem gaarne werd vergund en, vergezeld van den directeur, ging hij den vertolkers de hand drukken.

De Russenvergoding heerscht over Frankrijk als meesteres.

Speelgoedmakers hebben een "tsaar" op wieltjes gefabriceerd, met een astrakan-muts op en die bij elke beweging van het wiel saluëert. Juweelenfabrikanten verkopen borstspelden en manchetknoopen van russische muntstukken: horlogekettingen van russische medailles hebben ook veel aftrek.

Te Marmane drinkt men "Kremline, geliefkoosde drank der tsaren": te Dyon de "Moskova"; verder vindt men in de café's nog "Kummel der Nawa", "Tsaren-rhum", "Sint-Andreasrhum", "kina franco-russe", "keizerlijke punch", "Nicolaas-anisette". 't Zou voor een echten franschen patriot dan ook schande zijn, indien hij in deze dagen niet eens ferm proefde van al die vaderlandse dranken.

Lui met veel geld op zak kunnen dit probeeren met den "champagne grand crémant Wladimir" of den "champagne des Tsars".

En de dames zouden zich schamen met andere odeurs zich te parfumeeren, dan met "franco-russische."

Ze kunnen dan kiezen tusschen "bouquet de l'Alliance", le "bouquet Tsaritsa", le "bouquet tsarevitch Nicolas", le "parfum des bords de la Néwa", le "bouquet de la Garde impériale russe", le "bouquet Saint-André", le "bouquet Catherine", le "parfum du Couronnement", le "bouquet des Femmes Russes", le "Myosotis russe", "la Violette impériale russe", "la Violette des tsars", "la Violette slave", "l'eau de Cologne tsarevitch", le "parfum des Romanoff", "des Vierges russes", enz.

Ook het poeder, om zich te blanketten is russisch!

Pijpen met den "kop" van den Tsaar zijn de droom voor elken echten rooker en sigaren en sigaretten hebben allerlei fransch-russische benamingen, en worden om die reden royaal betaald.

Men verkoopt brievenpapier en postkaarten met passende teekeningen: op de eene staan de Tsaar en de heer Faure hand in hand; andere zijn versierd met de portretten van het Keizerpaar.

**Engeland.** — Het anglo-amerikaansche geschil over de Venezolaansche Quaestie, dat verleden jaar door de *jingo*-pers zóó verschrikkelijk tot een *casus belli* werd opgeblazen, dat zelfs Cleveland zich tot zijn dwaze Monroe-Boodschap liet verleiden en een oorlog haast onvermijdelijk scheen, — gaat uit als een nachtkaaars. De Commissie, door de V. S. met een enquête belast, schijnt, gelijk trouwens wel niet anders te verwachten was, Venezuela gelijk te geven; maar het merkwaardigste is, dat ook Engeland thans bereid schijnt om zijn aanspraken tegenover Venezuela op te geven. 't Had te Londen reeds veel sensatie gewekt, dat sir Edward Clarke te York in een openbare redevoering het venezolaansche standpunt had verdedigd en dus aan de Britsche Regeering ongelijk gaf. Den volgenden dag ontving de *Daily Chronicle* een dépêche uit Washington, meldende dat de Engelsche Regeering zich bereid verklaard heeft om, terstond na openbaarwording van het rapport der Commissie, de zaak aan een scheidsgerecht te onderwerpen, zooals Cleveland van den begin af gewild had. Reeds zou de te Washington geaccrediteerde britsche gezant sir J. Pauncefote, thans te Londen vertoovende, de grondslagen voor die arbitrage in den zak heb-

ben om bij zijn terugkeer te Washington voor Cleveland en Olney te ontvouwen. En in een telegram van den *N.-Y. Herald* werd dit bevestigd met de toevoeging, dat Cleveland een Boodschap gereed maakt, waarin hij de vriendschappelijke regeling der Venezolaansche Quaestie zal verkondigen.

**Oostenrijk.** — De provinciale verkiezingen voor den Landdag in Opper-Oostenrijk hebben een zeer gunstigen uitslag gehad voor de Katholieken. De Katholieken hebben stemmen genoeg verworven, om eene meerderheid van twee derden in den Landdag te krijgen.

De Landdag van Linz, welke vijftig leden telt, zal bestaan uit 33 Katholieken, 13 liberalen, 2 radicalen en 2 leden van de nieuwe nijverheidspartij.

De provinciale verkiezingen voor den Landdag van Neder-Oostenrijk, welke deze maand plaats vinden, zullen denkelijk eveneens ten gunste der Katholieken uitvallen.

De maçonnieke groep, welke tot dusver Oostenrijk regeerde, ziet alzóó het Cristelijk land langzamerhand weer aan hare handen ontglippen en zal nu wel met te meer ijver naar de verwezenlijking harer leus streven: *Austria delenda*: „Oostenrijk moet vernietigd worden." Zoolang de eendracht onder de Christenen bewaard blijft, zal dat plan echter niet gelukken. Krachtiger dan ooit is het verzet der Katholieken tegen de vrijmetselarij ontwaakt, en het vindt bijval zelfs daar, waar men zulks het minst verwacht had.

### ADVERTENTIE.

#### BUENO EN MAR Y EN TIERRA.

No hace muchos años, que á bordo de un buque inglés se amotinó la tripulación á causa de la mala calidad de las provisiones. Cuando hicieron saber al capitán el motivo de su queja, él les dijo, señalando el vasto Oceano, "Aquí no hay panaderías."

Esta excusa era muy fútil y la tripulación no quiso admitirla. Dijeron que el capitán debió procurar que hubiera abundantes y buenas provisiones á bordo, antes de hacerse al mar. El resultado de todo fué la pérdida del buque, demostrando así cuán equivocado es el plan de economizar el dinero por medio de la restricción de lo más necesario para la vida. No solamente los alimentos, sino también las medicinas son de necesidad, pues las enfermedades lo mismo atacan al marino en el mar que á las demás gentes en tierra.

"Nunca pienso de emprender un viaje," escribe el primer oficial de un buque, "sin estar provisto de su maravilloso remedio y me proporciona mucho gusto manifestar á Ud. los hechos sobre que yo fundo mi resolución. Por espacio de unos dos años he sufrido horriblemente de indigestión. Me gasté mucho dinero en médicos con la esperanza de obtener alivio y aunque indudablemente llegaron á conocer mi dolencia, también dieron á comprender de una manera manifiesta que no poseían medicina adecuada para curarme. Al contrario cada vez me encontraba peor y peor hasta el punto de hacerme la vida insufrible. Un día una señora me aconsejó probara el Jarabe Curativo de la Madre Seigel, lo cual hice, obteniendo el más notable éxito. En corto tiempo me curé radical y permanentemente. Queda Ud. en libertad de publicar este informe mio según le plazca. (Firmado) J. B. Don, primer oficial del vapor "Cladius," de Lóndres, Enero 2 de 1895."

"Hace unos dos años," escribe otro señor, "que á causa de los efectos de un resfriado, empecé á sentir un ruido en los oídos que me impedía oír los sonidos ordinarios, y más tarde me quedé casi completamente sordo. Alarmado y sin saber que hacer, consulté al médico, quien me aconsejó de tomar el Jarabe Curativo de la Madre Seigel, por medio del cual he obtenido el alivio más completo. La curación ha sido verdaderamente tan genuina y radical, que no he vuelto á sufrir ninguna incomodidad, por lo cual y por su maravilloso específico doy á Ud. mis sinceras gracias. (Firmado) Antonio García, Villanueva de la Serena, Julio 31 de 1894."

"Aprovecho la presente oportunidad,"

escribe una señora, "para decirle que compré en casa del boticario Señor Canal un paquetito de su remedio, el cual me ha producido el más satisfactorio resultado, cortando de raíz los agudos dolores de cabeza que venía sufriendo durante muchos años. Con el derecho que me da mi propia experiencia, me he creído justificado al recomendar su remedio á algunos amigos míos que sufren de dispepsia inflamatoria, pues abrigo la confianza que se curarán. (Firmado) Delfina Alvarez, Guljon, Cabrales N° 46 Junio 8 de 1894."

"Tomo la pluma," dice otra señora, "para informar á Ud. de la notable curación que el Jarabe Curativo de la Madre Seigel ha operado en mi propia persona. Había perdido el apetito y sufría frecuentemente de angustias en el estómago, con predisposición de vomitar cuanto comía. También sufría continuamente de dolor de cabeza acompaña- do de debilidad nerviosa y languide- general. Me procuré su Jarabe en casa del boticario Don Eduardo Menendez de esta ciudad y tengo ahora la dicha de gozar de buena salud, gracias á la eficacia de este remedio. (Firmado) Jose- fa Areres, Gijon, Calle Remedios N° 20 bajo, izquierda, Junio 11 de 1894."

Todos los que han empleado el Jarabe Curativo, de la Madre Seigel lo alaban con el mismo entusiasmo y agrade- cimiento. Se aplica para la curación de la indigestión y dispepsia y todas las dolencias locales y sufrimientos que proceden de este ordinario pero peligro- so desarreglo. Es eficaz y seguro en todos los casos y sin peligro para las personas de una constitución delicada. No permite que las enfermedades tome arraigo en la persona. Usando el Jarabe cuando aparecen los primeros síntomas de la enfermedad se economiza tiempo y se evitan sufrimientos. (2)

De voltrekking van het  
huwelijk van

M. Petit

MET

G. Heyba

zal plaats hebben den 25sten  
dezer.

Receptie ten huize "VILLA ORAN-  
GINE" Scharloo, des avonds te 8 uur.

Curaçao, den 19n. November 1896.



Bekendmaking

De publieke verkoop van ZILVE-  
REN en GOUDEN VOORWERPEN,  
beleend ter Spaar-en Beleenbank van  
1 Januari t/m 30 Juni 1894, onder  
N°. 9382 C t/m N°. 3693 D, zal plaats  
hebben op Donderdag den 26 Novem-  
ber a.s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht  
den verkoop te voorkomen, door de  
aanzuivering der verschuldigde in-  
teresten.

Curaçao, 19 November 1896.

De Voorzitter,  
M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Bendementoe di PREENDANAN  
koe tin placa fía ariba nan na Spaar-  
en Beleenbank, esta ennan for di 1 di  
Jannari té 30 di Juni 1894 bao di  
N°. 9382 C té N°. 3693 D lo toema lu-  
gá dia Juebes 26 November i diana  
koe ta sigui.

Ta jama interesadonan di bin pa-  
ga nan interes afin di evita nan ben-  
dementoe.

Curaçao, 19 di November 1896.

President,  
M. P. CURIEL

## BOTICA CENTRAL DE LANNOY & C°

CURAZAO — OTRABANDA

CALLE ANCHA N° 160

TELÉFONO N°. 107

En este nuevo estableci-  
miento encontrarán nues-  
tros favorecedores toda cla-  
se de drogas y sustancias  
medicinales de las más mo-  
dernas; así también per-  
fumes de varias fábricas,  
anteojos, tabacos, agua de  
soda, etc. Trato fino y  
esmerado.

## M. B. GORSIRA & C°

— HEERENSTRAAT —

Tienen constantemente un surtido  
de toda clase de mercancías  
renovado por todos  
los vapores.

Novedades.

Artículos de fantasía,  
etc., etc., etc.,

MÁQUINAS DE COSER DE SINGER  
LEGÍTIMAS  
PRECIOS DE REALIZACION.

Jarabe Curativo de la Madre Seigel, A. J. White, Limited London  
(Cerveza blanca, marca Bass) embotelladas por M. B. Fos-  
"negra" (Guinness) ter & Sons Limited, London.  
Tabaco de Royal Gigar Manuf. "Insulinde" Arnhem.  
Cerveza blanca Sparkling T. P. Griffin & Co London.  
"Prime Lager Bier" St. Pauli Brauerei  
"Prime Pilsener Bier" Bremen.

Unico Agente en Curaçao,  
CHERIE NAAR.  
Otrabanda.

ATENCIÓN

## ATENCIÓN!

Como el koe ta suscribi a experi-  
menta, koe e ya renombrado siganan  
"La Bella Venezolana"

ta ser falsificá, el a hajé obligá di  
doena un papel di su firma na cada  
cahita, lo cual por garantiza cum-  
pradornan di legitimidad di es sigá-  
nan.

Mi ta pidi toer hende di poné bon  
atencion, koe e papel coe mi firma na  
e tapadera no ta kibrá.

J. S. SCHEIDELAAR.

Corsouw, 31 di Juli 1896.

## TOSES Y CATARROS.

Como curativo de la Tos y del Catarro no tiene  
igual la Emulsión de Scott. Hay gran diferencia entre  
"detener" ó "aliviar" y curar radicalmente un catarro  
ó tos. No puede haber curación real sin hacer desapa-  
recer la causa de la enfermedad. La Emulsión de Scott  
devuelve al sistema robustez y fuerzas haciendo que no  
esté tan expuesto á estas enfermedades. El principio de  
la Tisis es á menudo un catarro ó tos. Como la

## Emulsión de Scott



Marca de Fábrica.

de aceite de hígado de bacalao con hipo-  
fosfitos de cal y de sosa cura tan efectiva-  
mente la tos y el catarro, se la considera  
muy necesaria medicina de familia que es  
prudente conservar en la casa contra tan  
frecuentes afecciones. Es agradable al pa-  
ladar. Los niños la toman con verdadero  
placer y los transforma de raquíticos y en-  
debles á fuertes y rollizos, blindandolos, por  
decirlo así, contra las Toses y Catarros y otras enfermeda-  
des. Pruébese. No hay nada mejor para curar la Anemia.

De venta en las Boticas. Rechácense las imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.

## SIGAR

"LA BELLA VENEZOLANA"

SOLAMENTE DI HAJA CERCA

I. S. SCHEIDELAAR,

CAJA GRANDI—OTROBANDA

E sigarnan di es marca aki ariba  
ta trahá coe di mas grandi cuidao  
di masjar bon calidad di tabaco;  
nan tin un gustoe agradabel, i nan  
lo ta bendé pa prijs masjar barata  
di f 1,75 pa caha di 50 sigar.

Bin compra anto e sigarnan

— "La bella Venezolana" —

da combenci boso di nan bon ca-  
lidad.



## LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,

NEW YORK.

'Libro de Exploracion, Hame y Mal Olor.

— De Venta Por —

Las Ferreterías y Almacenes de Vitreros.

## TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1896	Caracas	Venezuela	Philadelph <sup>a</sup>	Caracas	Venezuela	Philadelph <sup>a</sup>
Vertrekt van NEW YORK....	Nov. 4	Nov. 14	Nov. 24	Dec. 3	Dec. 12	Dec. 23
Komt aan te CURAÇAO ....	" 10	" 20	" 30	" 9	" 18	" 29
Vertrekt van	" 11	" 21	Dec. 1	" 10	" 19	" 30
Komt aan te PTO. CABELLO	" 12	" 22	" 2	" 11	" 20	" 31
Vertrekt van	" 13	" 23	" 3	" 12	" 21	Jan. (97) 1
Komt aan te LA GUAYRA..	" 14	" 24	" 4	" 13	" 22	" 2
Vertrekt van	" 17	" 27	" 7	" 16	" 26	" 7
Komt aan te PTO. CABELLO	" 18	" 28	" 8	" 17	" 27	" 8
Vertrekt van	" 18	" 28	" 8	" 17	" 27	" 8
Komt aan te CURAÇAO ....	" 19	" 29	" 9	" 18	" 29	" 9
Vertrekt van	" 20	" 30	" 9	" 19	" 30	" 9
Komt LA GUAYRA aan ....	" 21	Dec. 1	" 10	" 20	" 31	" 10
om passagiers en Mailen aan wal te zetten en in te nemen						
Komt aan te NEW-YORK....	" 27	" 7	" 16	" 26	Jan. (97) 6	" 18